Noomerei sen 10 myngø.

Byxil oronuudai proletaarinar, negedegtii!

Buriaad-Mongol YNEN

BK(b)P-iin Buriaad-Mongol Obkoomoi ba BMASSR-ei Verxoovno Soveedei Preziidiymei oorgan.

№ 50 (2690)
1939 onoi
MAART
3
PIAATNICA

16-daxi zilee garna
ULAAN-YDE goorod
BMASSR

MYNØØDEREI NOOMERTO:

Nyxer Staalinda ba Moolotovto bişegyyd.

N. K. Kryypskaja.

„BK(b) P-iin ustaavta xubilaltanuudiiji oruulxa tuxai" BK(b) P-iin XVIII sjeezd deere nyxer Ždaanovai xelexe doklaadai teezisyyd tuşaa nyxer Biriykoovoi doklaadhaa.

Buriaad-Mongoloi oblastnoi XIII partkonfereence deere. BK(b) P-iin XVIII sjeezdede ugtamza.

Voozdь ba bagşa, socialiizmiin aguu jixe ilaltanuudai organizaator NYXER STAALINDA

...blastnoi XIII partiiina kon...nce bolbol leeninske...inska paartiiin XVIII sjeez...urda tee suglarza, kom...izm baiguulaltiin aguu jixe ...ço, manai yjiin xynyydei jixe, Tanda—dylete bolь...bajariiji xyrgene!

...şadai sjeezd geze sesen ...eneer nerlegdehen, BK(b) XVII sjeezdiin bolhon ...ee xolşo yngerhen ta...il bolbol Staalinska Kons...ca soo, ilahan socialiizmiin ...mokratiizmiin torzestvoo... Konstituuca soo ton olon ...ta ilaltanuudiiji bişee.

...rbadaxi tabanzil bolbol ...uniizmiin xysed torzest... xyrexe zamaar şine gi...iska alxam myn bolxo ... Socialiis oobşçestviin ...ntal, xysentyges alxa... gurbadaxi tabanzilei staa... plaanai ciifrenyyd soo ...

...el nyxer Staalin! Partiiina ...rtiina bişe bolьşeviigyyd ...l BK(b) P-iin XVIII sjeezd ... nyxer Moolotovoi xele...klaadai teezisyydiiji zyb...elseze, tedeniiji byrin hai...n baina. Socialiis ilalta...l etaap byxen deere, myn ...daxi tabanzilei aguu jixe ...i ciifr byxende, Tanai ... mergen prozoorlivostь, ...iska uridşalan xaralgiin ...lьnostiiiji aradai enxe ...al tyløø Tanai şin zorig... gigaantska xydelmeriiiji ...ibdi.

...dener, socialiis Buriaad-...oloi kommuniistnuud bol...rbadaxi tabanzilei aguu ...rograammiiji gyisedxexiin ...emeselde, xydelmeridøø ...ei eegeeree ba maassiiji ...viig johoor organizovaa...aa Tanai naiidabariiiji xy...ariuulxabdi geze, Tanda, ... voozdь ba nyxer, ygøø ...bdi.

...aliizmiin aguu jixenyyd ...uudiiji toboiso xaruulhan ...nai aguu jixe bolьşeviig ...in organizacioonno xyse ... saaşadaa ulam byri be...iiji, xyn tuxai staalinska ...l ba oroldolgiiji temdeg... nyxer Ždaanovai teezi...i zybşen xelsexe zuuraa, bidener bolbol Tanai xydelmeriiin stiiliiji şudalza, partiiina-politiiçeske ba partiiina-organizacioonno xydelmerinyydei byxii xemzeegeer urgaxa jabadaliiji, partiiina organizaaca byxenei, kommuniist byxenei bojevoi şadabariiin deeşeleliiji, kommuniizmiin torze tvoogoi tyløø temeselei ton xysetei ba ynen zebseg—bolьşeviizmiiji eseşe susarşagyigøør, oroldostoigoor şudalal iiji xangaxabdi geze, bidener Tanda ygøø ygeneb i.

Revoliycioonno heremziin ynder xemzee, aradai daisadtai erid şanga temeseleer socialiizmiin ilaltanuud tuilagdahan baina, iimehee edenertei ebseşegyi baixa jabadal xadaa—manai gol şuxala staalinska zaapovedь myn bolno. Daisadiiji amidii bailgaxagyibdi. Faşiis buzar lazuutçiguudiiji ongilon eliryylxe ba xaira gamgyigøør daraxabdi.

BK(b)Piin Centraalьna Komiteedei, sjeezdiin urda teexi dokymeentnyydiiji toliilolgo bolbol azalşadai politiiçeske ba yiledberiiin yzegdøøgyi deeşeleliiji yysxehen baina, ene xadaa maassada bolьşeviig paartiiin busalama ba olon janziin deejatelьnostiiiji, manai sesen mergen nyxer Staalin, Tanda, ygøør xeleşegyi, aradai ugaa jixe inaglaliiji ton xysetelgøør xaruulnal

Byxii paartitai xamta, Buriaad-Mongoloi partiiina organizaaca bolbol BK(b) P-iin CK ba Taniiji, nyxer Staalin, toiron xezee-xezeenelxihee nigta zagsanxaigaar BK(b) P-iin XVIII sjeezdiiji ugtaza jabana.

Ta manai omogorxoi geeşet Tanai nere xadaa, nyxer Staalin, manai bojevoi tug myn.

Bidener bolbol Ta tyryytelgeer, xediişji jixe xysøø gargaza kommuniizmiiji baiguulxaar belemdi, myn Tanai geniaalьna xytelberi doro tuilagdahan ba dailan abtahan byxii jyymenyydiiji daisadhaa xamagaalxaar belemdi.

Bolьşeviig paartiiin ba byxii progressiivne xyntyreltenei voozdь ba xytelber legşe—aguu jixe Staalin mandag!

...AAD MONGOL ASSR-ei VERXOOVNO SOVEE... DEPYTAAD, SSSR-ei ARADAI KOMISSAARNARAI SOVEEDEI TYRYYLEGŞE

...er Viaçeslaav Mixailoviç Moolotovto

...SSR-ei aradai azaxiin xygzeltiin gurbadugaar tabanzilei tuxai ba BK(b) Paartiiin ustaavta xubilalta oruulxa tuxai ...uudai teezisyydiiji zybşen xelsexiin tulada, oblastnoi ...artiiina konfereencede suglahan, Buriaad-Mongoloi bolь...yyd bolbol Soveed Praviitelьstviin glavaa, aguu jixe ...ai oiriin ba bojevoi soraatnig, Tanda bolьşeviig bajar ...e.

...eenin Staalinai aguu jixe paartiiin XVIII sjeezdiiji zar...uxai medeesel, paartiiin sjeezd deere xelegdexe doklaa...i teezisyyd bolbol Buriaad-Mongoloi azalşadai xysete ...olitiiçeske ba yiledberiiin podjoomiiji badaruulaa.

...jeezdiin urda teexi socialiis sorevnovaanida orolsohon, ...-Mongoloi xydelmerişed, kolxoozniguud ba intelli... bolbol promiişlennostь ba xydøø azaxii deere yiled...øø plaanuudiiji ylyybşelen dyyrgelgeer sjeezdiin neeg...i ugtaxaa beledxen, yder byri yiledberiiin şine ilalta...il tuilaza baina.

...artiiina suglaanuud deere, xydelmerişed, kolxoozniguud ...ell geenciin suglaanuud deere doklaaduudai teezisyydiiji ...ge bolbol gurbadaxi tabanzilei tuilai jixe plaaniiji dyyr...ba ylyybşelen dyyrgexe argabaidaliiji xaruulhan, Bur... Mongoloi aradai moraalьna-politiiçeske negedeliiji, ...viig paartida ba byxii delxein azalşanai Voozdь nyxer ...da tereenei inag ba preedanne bailhiiji yşøø daxin xa...n baina.

...uriaad-Mongoloi partorganizaaca bolbol japoono-ne...e iaşiizmiin butasoxigdohon trockiistsko-buxaarinska ba ...azna nacionaliis xylehenşedei baandiin ylegdelnyydiiji ... arilgaza, BK(b) Paartiiin leeninske-staalinska CK-iiji ... nigta zagsanxaigaar, Leenin—Staalinai aguu jixe xereg...edanneer ba BK(b) Paartiiin CK ba soveed praviitelьst...umaiş haa daabariiiji dyyrgexeer belen baiza øøriingøø ...partkonfereencede jirebe.

...uriaad-Mongoloi bolьşeviigyyd bolbol gurbadaxi ta...lei plaaniiji dyyrgexiin ba ylyybşelen dyyrgexiin tulada, ... orondo socialiizmiiji eseslen baiguulxiin tulada, manai ...oi kommuniizmda oroxiin tulada, byxii xysenyyd ba eneer...ygexebdi geze Taniiji, Viaçeslaav Mixailoviç, naiduul...

...Manai oronoi araduudiiji kommuniizmiin şine ilaltanuud ...xytelegşe—Leenin—Staalinai aguujixe paarti mandag!

...oveed praviitelьstviin glavaa, aguu jixe Staalinai bojo...raatnig nyxer Moolotov mandag!

Byxii delxein azalşanai aguu jixe voozdь, esege ba ny...manai inag Staalin mandag!

N. K. KRYYPSKAJA

Nadeezda Konstantiinovna gegşiin nygşehen tuxai medeeseliiji respyyblikiin azalşan gynzegii gaşuudalaar sonosobo

Kabaanskiin aimag

Maartiin 1-nei yder, hurguulinuudaar, kolxoozuudaar ba yçrez leeninyydeer olon miangan xynei xabaadalgatai traaurna miitingnyyd yngergegdebe.

Ene aimagai azalşad bolbol, aguu jixe Leeninei xani nyxer ba tereenei dytiinь soraatnig, BK (b) P-iin CK-ei çleen, SSSR-ei Verxoovno Soveedei depytaad nyxer **Nadeezda Konstantiinovna Kryypskaja gegşiin** nygşehen tuxai Praviitelьstvenne medeeseliiji gynzegii gaşuudaltaigaar xylieebe

Kabaanskiin MTS-iin xydelmerişed ba traktoriist nuud, myn Kabaanskiin selьsoveedei, Voroşiilovoi neremzete kolxoozoi byxii kolxoozniguud bolbol nyxer N. K. **Kryypskaja** gegşiin nygşeheniiji gaşuudalaar temdeglexe zuuraa, azalaigaa disciplinиiji bexidxexe, socialiis sorevnovaaniiin meetodei yndehe huuri deere xabaraigaa tarilgada erxim hainaar beledxexe gehen ujalganuudiiji abba.

Gadana, NKVD-ein raioonno tahagai kollektiivaixid bolbol BK (b) Paartiiji toiron yşøø niagtaar zagsaza, øøhediingøø politiiçeske heremziiji byri deere yrgeze, paartiiin ba aradai byxii ba ali byxii daisadtai xair gamgyi temeseze, tedeniiji yndehøørenь ygei xexebdi gebe.

Myn ene aimagai, xyygedei saadai ba xyygedei jaasliiin kollektiivaixid bolbol:—Nyxer **Kryypskaja** xadaa xyygediiji kommuniis johoor xymyyzyylxe talaar bilende gaixamşag zaabarinuudiiji ygedeg baigaa. Tede zaabarinuudanь manai soznaanida xetedee ylexe. Bide bolbol xyygediiji kommuniis johoor xymyyzyylxe jabadalda øøhediingøø ami bejiiji sym ygexebdi, xydelmeridøø bolьşeviig xubilalta gargaxa ba elyyr enxe xyygedei tyløø temesexebdi"—gehen ujalganuudiiji abha.

G. Bazaanov.

M.-ŞIBEREI AIMAG

Aimagai ceentr deere maartiin 1-nei yder traaurna miiting yngergegdebe. Miitingde xabaadagşad—xydelmerişed, kolxoozniguud, hurgagşad, huragşad ba intelligeence bolbol, BK (b) P-iin CK-ei çleen, yninei bolьşeviig, SSSR-ei Verxoovno Soveedei depytaad nyxer N. K. Kryypskaja gegşiin nygşehen tuxai Praviitelьstvenne medeeseliiji gynzegii gaşuudaltaigaar xylieebe.

Miiting deere yge xelegşed bolbol Leenin—Staalinai Paartiiji byri niagtaar toirozo, øøhediingøø politiiçeske heremziiji deere yrgexe. Myn aimag soogoo azaxiin, kylьtyyrne baiguulgiin ba bişe byxii xydelmerinyyd deere erxim amzaltanuudiiji tuilaxa. Tereenhee gadana, paartiiin XVIII sjeezdiin neegdexe yder xyrter xabarai tarilgiin beledxelei xydelmeriiiji dyyrgexebdi—gehen jalganuudiiji abaa.

Mynøø, ene aimagai byxii kolxoozuud deegyyr miitingnyyd yngergegdeze baina. Manai aimagai olon tooto kolxoozniguud bolbol BK(b) P da ba soveed aradta inag xaluunaar hanagdadag, aguu jixe Leeninei xani ba soraatnig, BK (b) P-iin CK-ei çleen, SSSR-ei Verxoovno Soveedei depytaad nyxer N. K. Kryypskajaa gegşiin sag busaar nygşeheneinь medeeseliiji gaşuudalaar xylieebe. Ene zuuraa, miitingde xabaadahan eregtei ba emegtei kolxoozniguud bolbol azaxiingaa byxii xydelmerinyydiiji sag bolzor soonь gyisedxexe gehen ujalganuudiiji abnad.

M. Zybkoov.

XORIIIN AIMAG

Ene aimagai ceentr deere komsomoolьcuud, hurguuliinxid, intelligeentnyyd xamta 400 garan xynyydei xabaadalgataigaar, fevraaliin 28-nai ydeşe, traaurna miiting yngergegdebe.

Ene miiting deere, BK (b) P-iin CK-ei çleen, SSSR-ei Verxoovno Soveedei depytaad nyxer N. K. Kryypskaja gegşiin nygşehen tuxai Praviitelьstvenne medeeseliiji gynzegii gaşuudaltaigaar xylieebe. Ende suglarhan azalşad bolbol BK (b) Paartiiji yşøø niagtaar toiroxo. Azaxiin ba kylьtyyrne baiguulgiin byxii xydelmerinyyd deere erxim amzaltanuudiiji tuilaxa geze xelsebed.

Cerenzaapova.

TARBAGATAIN AIMAG

Aimagai ceentr — Tarbagatain seloo deere, fevraaliin 28-nai ydeşe traaurna miiting yngergegdebe. Tus miiting deere BK (b) P-iin Centraalьna Komiteedei çleen, SSSR-ei Verxoovno Soveedei depytaad, yninei bolьşeviig, nyxer Nadeezda Konstantiinovna Kryypskaja gegşiin nygşehen tuxai Praviitelьstvenne medeeseliiji ba myn tereenei azaljabuulalga ba deejatelьnostiiin tuxai doklaadiiji nyx. Şçerbakoov (Tarbagatain dunda hurguuliin hurgagşa) gegşe doklaad xebe.

Miitingde suglarhan azalşad bolbol BK (b) P-iin ba soveed aradai erxim basagan, BK (b) P-iin ba xydelmerişen angiiin aguu jixe voozdь nyxer Leeninei xani nyxer ba tereenei dytiinь soraatnig nyxer Kryypskaja gegşiin nygşehendenь øøhediingøø xynde gaşuudaliiji temdeglee.

Şeevçenko.

SELENGIIN PAROXOODSTVO

Fevraaliin 28-da Selengiin paroxoodstviin zavoodoi byxii ceexnyyd, priistanь, ypravleeni ba klyybtenь olon tooto xydelmerişedei ba inzeneerne-texniçeske xydelmerilegşedei xabaadalgatai miiting bolzo, miitingde xabaadagşad xadaa, bolьşeviig paartiiin yninei çleen V. I. Leeninei ynen nyxer, kommuniizmiin xeregei tyløø xizaargyi preedanne temeselşe—N. K. Kryypskaja gegşiin nygşehen tuxai medeeseliiji gynzegii gaşuudaltaigaar sonosobod.

Ede miitingnyydte xabaadagşad bolbol sy oremoon tiingoo xydelmeriiiji bolzorhoo urid gyisedxexiin tyløø azalaigaa byteesiiji deeşelyylze ba angiiin heremziiji byri xursadxaza, Leenin — Staalinai paartiiji toiron, byri niagtaar zagsaxabdi gehen, rezoliyyce abhan baina.

BURIAAD-MONGOL XYDØØ-AZAXIIN KOMMUNIIS HURGUULI

Buriaad Mongol Xydøø azaxiin kommuniis hurguuliin stydeentnyyd, hurgagşanarai kollektiiv, xydelmerişed ba albaxaagşad bolbol gabijaata revoliycioonno deejatelь, socialiizmiin xeregei tyløø temeselşe, Vladiimir Ilьiç Leeninei oiriin tuhalagşa ba xani N. K. Kryypskaja gegşiin nygşehen tuxai medeeseliiji sonosozo, gynzegii gaşuudalaa medyylbe.

Tiigeed, Xydøø azaxiin Kommuniis hurguuliiin kollektiiv bolbol paartiiin XVIII sjeezdiin neegdexe yderte, huralsalai discipliiniin talaar ynder pokazaatelь xaruulxiin tyløø şangaar temesehen temeselnei bolьşeviig temeselşe—N. K. Kryypskaja gegşiin mogilo deere manai erxim venoog bolxo baina,—geze medyylbe.

Socialiizmiin ilaltanuudiiji niydenei sesegii meteer gamnaxa

Serpyyxov, fevraaliin 27 (TASS). SSSR-ei Verxoovno Soveedei hungalta deere Nadeezda Konstantiinovna bolbol Serpyyxovsko hunguuliin ookrugto ballotiirovolagdahan baina. Azalşad bolbol Leenin—Staalinai paartiiin aguu jixe xeregei tyløø, kommuniizmiin ilaltiin tyløø temeselde øøriingøø amibejiiji ygehen, Kryypskaja gegşiin tyløø ba artaigaar golosovaalhan baina. Manai orondoxi socialiizmiin ilaltanuudiiji niydenei sesegii mete gamnaxa gehen Kryypskaja gegşiin zaxiliiji azalşan arad xezeedeş martaxagyi.

1937 onoi nojaabriin 15-da, SSSR-ei Verxoovno Soveedte hungaltiin talaar Serpyyxovsko hunguuliin ookrugai hungaltiin urda teexi suglaan deere Nadeezda Konstantiinovna bolbol øøriingøø hungagşadta xandahan yge todoroo iigeze xelehen baina:

„Manai bolьşeviig paartiiin çleen baixa, nyxer Leeninei xytelberi doro xydelmerilexe, nyxer Staalinai xytelberi doro xydelmerilexe tuilai jixe zol minii xubida xyrtehen baina (Nerjeme aplodismeentnyyd).

Manai oronoi—xaranxii oron baihanaa, ygiitei oron baihanaa, carizm, pomeeşçigyyd ba kapitaliistnuudai garta zobohon oron baihanaa,—socialiizmiin oron bolxiiji xaraxa aguu jixe zol minii xubida xyrtehen baina. Ene xadaa aguu jixe zol geeşe. Mynøø xeden olon suglaanuud deere xabaadalsaxadaa, manai maassa alizerge nigtaar zagsanxaib, tedener manai paartida jamar inagaar xandanab, tedener Leeniniiji jamar inagaar hananab, tedener xadaa nyxer Staalinda, manai paartiiin xytelberide jamar inagaar xandanab geze xaraxa sag bolno,—ene momeentnyydte bi tusgaar jixe bajasanab.

Manai azabaidal zoltoi xyxiyyn, gerelei sengelig boloo. Eneen tuxai bidener xysed dyyren xeleze şadaxabdi, gebeş yşøøl uragşaa jabaxa, yşøøl uragşaa dabxixa xeregtei baina.

Bidener bolbol manai orondo azahuudag byxii araduudai nigta barisaanai bejelyylegden baigaa, manai Soveed Socialiis Respyyblikenyydei Sojuuziiji kapitaliis oronuudai xydelmerişed jamaraar xaranab geze xaranabdi. Tedener xadaa bideneriiji jamar nailaintaigaar, jamar inagaar xaranab geze bidener xaranabdi. Ynexøørøøşji, socialiizmiin baiguulaltiiji xangahan, tyryyşiin oron baixa iime jixe zol manai exe orondo tudahan baina.

Manai orondoxi socialiizmiin ilaltanuudiiji niydenei sesegii mete gamnaxa johotoibdi. Manai arad bolbol Leenin—Staalinai xeregte xen esergyy xandanab, xydelmerişen angiiin xeregiiji xen predaaluab, tedende ton jixeer duragyitene. Manai arad bolbol trockiistsko-buxaarinska şpioonuud ba diversaantnuudta xemzeeleşegyigøør duragyitene, tedende zebyyrxene. Daisadta eneenhee ondoogoor xandaxa bodol bidende baixagyi.

Socialiizmiin aguu jixe oron mandag!

Manai voozdь nyxer Staalin mandag!

(Nerjeme aplodismeentnyyd, „Uraa" xaşxaraldaan bolno).

BK(в) Paartiin ustaavta xubilaltanuudiiji oruulxa tuxai, BK(в) Paartiin XVIII sjeezd deere nyxer Ždaanovai x[...] doklaadai teezisyyd tuşaa

(XIII oblastnoi partkonfereence deere, BK(b) P-iin B. M. Obkoomoi sekretaarь nyxer K. A. Biriykoovoi xe[...] doklaadhaa)

„BK(b)P-iin ustaavta xubilalta oruulxa tuxai", BK(b)P-iin XVIII sjeezd deere nyxer Ždaanovai xexe doklaadai teezisyyd xadaa manai respyyblikiin byxil partiina ba partiina bişe bolьşeviigyydei anxaraliiji xanduulna. Tede teezisyyd xadaa manai paartiin kreepostiiji ba xyse şadaliiji organizovaalxa tuxai anxaralaar dyyren baina, socialiizmiin aguu jixe ilaltiiji ba paartiin ugaa jixe rooliiji, kommuniizmiin torzestvoogoi tyleө ulam saaşadxi temeselde terenei bojeec byriin rooliiji ton jixe xyseteigөөr xaruulna.

Manai paarti xadaa partiina organizaacanuudai foormonuud ba xydelmeriinь meetodyydenь mynөөnei konkreetne istoriiçeske orşom baidalai onso zyildenь ba ene baidalhaa garhan politiiçeske zoriigonuudta, xysed ba dyyreneer taaraldaxa baixiinь tyleө sag yrgelzede oroldodog baina. Bolьşeviigyydte, partiina organizaaciin foormonuud xadaa revoliycioonno proceessiin byxil şatanuudta xubilaşagyi ba xododoo negejanza baidaggyi jym. Xarin le, manai paartiin organizacioonno zebseg xadaa ton jixe xursa ba giibkestiee ee todorxo johotoi. Ysloovinuudai xubilaltatai daşaramduulan, paarti xadaa organizaacanuudai foormonuudiişji zorimgoi ba erid xubilgadag, jyyb gexede, tede foormonuudiiji xubilgaagyi haa, ulam saaşaa xygzexe jabadalda toormoz bolxo bainad.

Socialiis baiguulaltiin ziinyyd soo manai ekonoomikiin tyxel şarainь yndeheөreө xubilaa, manai oobşçestviin stryktyyrşji baha le xubilhan baina.

Aguu jixe istoriiçeske dokymeent—Staalinska Konstituuca soo, „Socialiizm xadaa SSSR-te oldohon ba tuilagdahan zyil" (Staalin) boloo geze altan yzegyydeer bişegdee.

Staalinska ookrugai hungaltiin urdateexi suglaan deere, nyxer Staalin xadaa өөriingөө yge soo iigeze zaagaa hen: „Manaida socialiizm xadaa jyrel baiguulagdana bişe, xarin azahuudalda, aradai yderbyriin azahuudalda oroo. Manaida, socialiizm baiguulza bolxo gy, ali ygei gy gehen tuxai aban zilei saadtee diskyssiirovelze bolxo baihan geeşe. Mynөө ene xadaa diskyssioonno asuudal bişe. Mynөө ene xadaa faaktnuudai asuudal, amidii baidalai asuudal, araduudai byxil baidalda nebteren orozo baigaa azahuudalai asuudal geeşe".

„SSSR-te socialiizmiin ilahan uşar bolbol socialiis ekonoomikiin gospoodstviiji xangaba. SSSR-ei ekonoomikiin oobiastьdo bolhon yndehen xubilaltatai negen xamta, myn tereşelen, SSSR-ei xynzonoi angiin sostaav xubilba. Socialiis baiguulaltiin ziinyydei torşo soo, byxil ekspioataatorska elemeentnyyd—kapitaliistnuud, kypeecyyd, kul aguud, spekyliaantnuud usadxagdahan baigaa. SSSR-ei azalşad—xydelmerişen, tariaaşan, intelligeence—socialiis baiguulaltiin ziinyydei torşo soo gynzegiigөөr xubilba".—geze, „BK(b)P-iin ustaavta xubilalta oruulxa tuxai", nyxer Ždaanovai doklaadai teezisyyd xadaa ton xyseteigөөr temdeglene.

Nyxer Ždaanovai teezisyyd bolbol ede xubilaltanuud tuşaa tonşji todoor zaahan baina.

„Xydelmerişen angi bolbol yndeheөreө xubilba. Eksploataacahaa syleөlegdehen ba azaxiin kapitaliis sisteemiiji ygei xehen, yiiedberiiin bagaza zebsegte socialiis ymsiiji baiguulhan ton le şine angi bolhon baina...

Tariaaşad bolbol yndeheөreө xubilaa. Alibaa ekspioataacahaa syleөlegdehen, diilenxi oloniinь kolxoozno tariaaşad bolon, өөhediingөө xydelmeriiji ba өөhediingөө ed zөөriiji ymsiin azaxiida bişe, jedinoliiçne azal ba geegdengi teexnikede bişe, xarin, kollektiivne ymsede, kollektiivne azal ba bolbosorongi teexnikede baziirovalhan ton le şine tariaaşad bolhon baina.

Intelligeence bolbol өөriingөө maassada, өөriingөө byxil ug uzuuraaraa xydelmerişen angi ba tariaasadtai barisaatai, ton şine intelligeence bolon xubilaa...

Negente tiimehee, SSSR-ei azalşadai dundaxi angiin ilgabarinuud arşagdana, unana ba xydelmerişen, tariaaşan ba intelligeenciin xoorondo ekonomiiçeske ba politiiçeske zyrilgenyyd ariigagdaza baina. Soveed oobşçestviin moraalьno-politiiçeske negedelei yndehe huuri baiguulagdaa. SSSR-ei Verxoovno Soveedei ba Sojuuzna respyyblikenyydei Verxoovno Soveedyydei hungaltanuud deere, kommuniistnuud ba partiina bişenyydei bloogiiji baiguulhan ba ene bloogoi xysed ilahan uşar xadaa soveed aradai ene moraalьno-politiiçeske negedelde tolotomo batalalga neehen baina...

Ene şine orşom baidal deerehee, paartida şine çleengyydiiji abxa talaar, ustaavta xaraalagdahan ysloovinuudiiji xubilgaxa şuxala bolhon baina. Paartiin ustaavai johoor, paartida oroxoo baigşiin sociaalьna polozeeniihoo duldiidaza, dyrben kategoorinuudaar paartida abxa gehen mynөө baigşa gurim xadaa, SSSR-te socialiizmiin ilahanai rezylьtaadta xubilhan, soveed oobşçestviin angiin stryktyyrede jaabaş taaraxagyi bolno. Paartida abxadaa eldeb kategoorinuudiiji ba kandidaadska eldeb staaza togtoohonoi xereggyi bolno. Tiimehee, paartida abtagşad byxende, xydelmerişen angida, tariaaşadta gy, ali intelligeencede tedenerei xabaadalgatai baihandanь xamaarangyi, abalgiin jediine ysloovinuud ba kandidaadska adali staaz baiguulagdaxa johotoi baina".

Saaşanь, nyxer Ždaanov xadaa өөriingөө teezisyyd dotor iigeze xelene:

„Paartiin çleengyyd ba tedenerei ujalganuud tuxai ustaavna polozeenide, paartiin çleengyydei erxenyyd tuxai polozeeniiji nemexe şuxala baina. Ede xadaa jyrenxiidөө le oilgomzotoi geze toologdohon baibaş, ustaavta temdeglegdeegyi baigaa. Paartiin ustaaviiji iimeer nemeexe jabadal xadaa paartiin çleengyydei aktiivnostiiin urgalgada tuhalxa, paartiin xeregei tyleө tedenerei xariuusalgiiji jixedxexiin tulada, paartiin çleengyydiiji biyrokratiizm gargaxa jabadalhaa zaisuulxiin tulada, ton jixe udxaşanartai baina"...

Ustaav soo, paartiin çleengyydei dooro dursagdahan erxenyyd xelegdexe johotoi gebel:

a) paartiin çleengyyd xadaa partiina suglaanuud deere, paartiin jamarşji xydelmerilegşiiji kriitikelexe erxenь;

b) paartiin çleengyydei, partiina oorganuudta hungaxa ba hungagdaxa erxenь;

c) paartiin çleengyydei, tedenerei deejatelьnostь gy, ali jabadal tuxai togtoomzo gargagdaxa byxil uşarnuudta liiçne (bejeeree) xabaadalsaxiin erilte xexe erxenь;

ç) paartiin çleengyyd xadaa BK(b)P-iin CK xyrter, partiina jamarşji instaancada, jamarşji asuudal ba medyylgeteigeer xandaxa erxenь.

Eneenhee urdada, BK(b)P-iin CK-ei periodiiçeske togtoomzonuudaar yngergegdedeg, partiina seberlelge xadaa mynөө bolxodo xuuşaraa, hyylei yjiin oopeduud xadaa tedenei otricaatelьna taliijinь xaruulba geze nyxer Ždaanovai doklaadai teezisyyd soo temdeglegdene.

„Maassova seberlelgenyydei meetod bolbol paartiin passiivne çleengyyd geze nerlegdegşedte ilangajaa xursaar xanduulagdahan baiba, tiime bolxoloo roo, passiivne gehen şaltagaanuudaar ynen sexe çleengyydiiji paartihaa gargaxa jabadalda asardag baigaa".

Paarti xadaa paartiin prograamma, ustaav, discipliiniiji ebdegşe niuurnuudhaa өөriingөө zergenyydiiji oriiçne johoor seberleze şadaxa baina geze, nyxer Ždaanovai doklaadai teezisyyd soo ton xyseteigөөr temdeglegdene.

Nyxer Ždaanovai doklaadai teezisyyd soo iigeze xelegdene:

„Paarti xadaa CK-ei 1937 onoi fevraalьska-maartovska pleenym deere ba CK-ei 1938 onoi janvaarska pleenym deere, paartiin çleengyydei sydьbaa tuxai, paartiin çleengyydiiji paartihaa gargalga tuxai ba gargagdahan çleengyydiiji paartida gedergenь abxa tuxai asuudalda formaalьna ba sedxelgyi-biyrokratiiçeske xandaxa praaktikiiji buruuşahan baina. Ene praaktikiiji, paartida şurgahan karьjeriistske elemeentnyyd yrgөөr xeregledeg baigaa. Tedener xadaa, xeheeltiin xemzeenyydiiji yrgөөr jabuulza, paartiin ynen sexe çleengyydiiji soxixiiji ba partiina zergenyydte ylyy jixe hezeglelge taraaxiiji oroldodog ba paartiin dotor baigaa bag ymdehen daisad şingieer, paartihaa gargalga deere şalgarxa ba debzexe geze oroldodog baigaa.

CK-ei 1938 onoi janvaarьska pleenym bolbol paartihaa bylegөөr gargazarxidag praaktikiiji usadxaxa jabadaliiji xangaxa, paartihaa gargaxa tuxai gy, ali gargagdahan çleengyydiiji paartida gedergenь abxa tuxai asuudalnuudiiji şiidxexedee, diffetencirovenne xandalgiiji bodoto xereg deere togtooxo jabadalii xangaxa xede xeden xemzeenyydiiji abhan baina.

Eneentei zoxilduulan, ustaavta xede xeden polozeeniinuudiiji nemeexe, tedenь xadaa:

a) paartiin çleende şiglyylegdehen zemele gіin yndehe huuriiji narin nigtaar şalgaxa ba anxaraltaigaar xandaxa jabadaliiji xangaxa johotoi;

b) paartiin çleengyydei erxenyydiiji eldeb durazorgiin jabuulgahaa xamagaalxa johotoi;

c) partiina xeheeltiin deede xemzee bolxo, paartihaa gargalgiiji, baga zemete jabadal gargahan çleengyydte xereglexe jabadaliiji praaktikahaa zaisuulxa.

Paartida orogşo kandidaaduudta tabigdahan ustaavna eriilte helgexe şuxala, tere eriiliin johoor xadaa tedenerei abtaxa ysloovi jamar bolnob gexede, paartiin prograamma ba ustaaviiji mederxe ba kandidaadai ustaavna staaziiji yngerxeheө gadana, myn baha prograammiiji şudalxa bolno.

Nyxer Staalin bolbol BK(b)P-iin CK-ei 1937 onoi fevraalьska-maartovska pleenym deere iigeze zaagaa hen;

„Paartiin prograammiiji şudalxiin tulada bodoto marksiist, şalgagdamal ba teoretiiçeske beledxeltei marksiist baixa xeregtei. Manai prograammiiji şudalhan, teoretiiçeske beledxeltei ba şalgagdamal bodoto marksiistnyyd bolhon, paartiin çleengyyd manda xer olon oldoxo aab, medenegyib. Saaşaa ene zamaaraa jabaxa boloo haa, bide xadaa paartida intelligeentnyydiiji le ba jyrenxiidөө le erdemtei xynyydiiji yleexe bolxobdi."

Paartiin urgalta ba zaluu kommuniistnuudii xymyyzyylge tuxai

Nyxer Ždaanovai doklaadai teezisyyd xadaa azalşa maassiin dunda, manai paartiin avtoriteedenь gaixamşag jixeer urgahaniiji batalan xaruulhan todo honor dokymeent bolno.

Ene xadaa paartiin urgaltiin toonuudaar baha le todoor batalagdana. Hyylei xojor zil soo 471 miangan xynyyd kandidaaduudta abtahan ba 180 mianga ylyytei xynyyd paartiin çleengyydte abtahan baina.

Nyxer Ždaanovai doklaadai teezisyyd xadaa byxil partiina organizaacanuudta, byxil partiina xydelmerilegşedte tedenerei ariuun ujalga tuxai—paartiin çleen byxeniiji, kandidaad byxeniiji medexe, tedenerte yderbyri tuhalxa, tedenerei urgaxiin xoinohoo xaraxa ba dura zorgiin aaşahaa tedenei erxiiji xamagaalxa tuxai hanuulna.

BK(b)P-iin XVIII sjeezd deere xegdexe, nyxer Ždaanovai doklaadai teezisyyd xadaa partiina komiteedyyd, partiina organizaacanuud bolbol өөhediingөө yderbyriin oroldolgoor, өөhediingөө yderbyriin anxaralaar, paartiin kandidaaduudta serьjoozno bolьşeviig xandalgaar, kandidaaduudii xymyyzyylgiiji haizaruulxa ujalgatai geze ton todoor ba bolьşeviig honoroor temdeglene.

Olontoonoi partiina organizaacanuud, partiina komiteedyyd xadaa kandidaaduudii xymyyzyylgede, tedenerei kandidadska staaza yngergexe jabadaldanь, mynөөxen xyrter anxaralgyigөөr xandahaniinь, kandidaaduudiiji paartiin çleengyydte sag soonь oruulxa jabadalda toormoz boloo geze praaktika bolbol xaruulba.

Byri 1938 onoi ijyyliin 14-ei, „BK(b) P-da şine çleengyydiiji abalgiin jabasa tuxai" paartiin Centraalьna Komiteedei togtool soo iigeze xelegdene:

„Olon partorganizaacanuudta, paartiin kandidaaduudtai xydelmerinь xangaltagyigөөr tabigdanxai—tedeniiji obşçeestvenne ba partiina xydelmeride aktiivna xabaadalgada xangaltagyigөөr xanduulna, tedenei partiina-politiiçeske xymyyzelgiiji johoto hainaar xytelberilenegyi. Tereşelen, kandidaaduudiiji paartiin çleengyydte oruulxa tuxai asuudalda anxaral ton xangaltagyigөөr tabigdana. 1938 onoi ijyyniin 1-de, kandidaadska staazanь yni yngerşehen, kandidaaduudai too-hoo ysөөxen kandidaaduudanь paartiin çleengyydte oruulagdahan baina".

Manai partiina organizaaca dotor, kandidaadska staazaa yngerşehen, BK(b) P-iin çleengyydte kandidaaduud, 1939 onoi fevraaliin 25-ai baidalaar, 430 xyn toologdozo baina. Železnodoroozno raioondo 110 xyn, Centraalьna raioondo—92, Selengiin—27, Bargazanai aimagta—36 xyn baina.

Kandidaaduudhaa çleengyydte oruulalgiiji iimeer, jamarşji yndehegyigөөr udaaruulga, unzagairuulgiiji eseslexe xeregtei baihaniinь ton elixen baina. Kandidaaduudhaa çleengyydte oruulalgiin xydelmeriiiji sjeezdhee xoişodoxi yjede jabuulxaar orxixogyi, xarin partiina organizaacanuudai yderbyriin byxil xydelmeriiiji, ilangajaa kandidaaduudiiji paartiin çleengyydte oruulalgiin xydelmeriiiji yşөө jixeer şangadxaxa xeregtei.

Zygөөr, ede byxil xydelmerinyyd xadaa kandidaaduudiiji paartiin çleengyydte oguulьna, kampaneiske meetodyydeer jabuulagdaxagyi, xarin ustavnoi bolzornuudiiji xazagairuulangyigөөr, xynyydte individyaalьna xandalgiin ba tedeniiji nariaar şalgalgiin priincepeer jabuulagdaxa johotoi.

Yngerşehen staazatai olon kandidaaduudtai partiina organizaacada partiina-maassova xydelmerinь, partiina organizacioonno xydelmerinь ton baga xemzeede baina geze, oilgoxoor sag jiree. Praaktika xadaa kandidaadhaa çleende oruulalgiiji jamarşji yndehegyi şaltagaanaar, zişeelxede, partiina suglaan deere rekomendovaatelьnuudainь bygedөөrөө jireegyi deereheenь, xoişoluuldag baihiijinь xaruulna, teed suglaanda byxil rekomendovaatelьnuudai xabaadalga ujalgata bişe baixa jym.

Zarim partiina organizaacanuud bolbol kandidaadiiji abxadaa gy, ali kandidaadiiji BK(b) P-iin çleende oruulxadaa, bodomzogyi ekzaamenuudii „xexiiji" tyxiөөredeg baina

Kandidaaduudiiji paartiin çleengyydte sag bolzor soonь oruulalgada bespeeçne xandalgiiji eseslexe xeregtei. Kandidaaduudiiji xymyyzyylelgede xariuusalgiiji jixe bolgoxo, paartida şineer abtagdagşadai ideine urgalta ba politiiçeske xatuuzalda anxaralaa jixeer tabixa şuxala.

Partiina-politiiçeske xydelmeriin saaşadaxi deeşelelei tylөө

Oron dotor politiiçeske azabaidalai erjeltiin bolhontoi xamta, hyylei ziinyydte paartiin jabuulhan şine xemzeejabuulganuudiiji, BK(b) P-iin ustaavta xubilalta oruulhan uşar xaruulxa baina. Paarti dotoroi demokratiin bodotooroo bejelyylegdehen uşar xadaa teezisyyd soo temdeglegdene. Eneenei yndehe huuri deere, byxil partiina xydelmerinyydei praaktikiiji xubilgan tabilga baziirovalagdana.

Paarti bolbol partiina xydelmeriin praaktikada baihan, demokratiiçeske centraliizmiin yndehe huuriiji xazagairuulgiiji likvidiirovalhan ba paartiin ustaavtai zoxilduulan, partiina organizaacanuudai xytelberilxii oorganuudai narin hungaltiiji togtoohon baina. Yngerhen yje xadaa partiina-politiiçeske ba partiina - organizacioonno xydelmeriin gaixamşag deeşelelei yje myn baihan ba ene deeşeleliiji bexizyylxe ba saaşanь ulam delgeryylxe xeregtei baina.

Teezisyyd soo xelegdexenь xadaa:

„Oronoi politiiçeske azabaidalai erjeltenyydtei xamta, SSR Sojuuzai şine Konstituuciiji abhantai xamta urgan bii bolhon, şine zorilgonuud bolbol paartiin ustaav soo bişegdehen, paartiin dotoodiin demokratiizmiin exiiiji bodoto xereg deerenь dyyren ba xysedөөr bejelyylxe yndehe huuri deere, partiina xydelmeriin praaktikiiji zoximzotoigoor şinedxen tabixiiji paartihaa erihen baina. Paarti bolbol iime zorilgotoigoor, partiina xydelmeriin praaktikada baigaa demokratiiçeske centraliizmiin yndehe huuriiji ebdedeg jabadaliiji likvidiirovelhen ba paartiin ustaavtai zoxilduulan, partiina organizaacanuudai xytelberilxii oorganuudai hungagdamal baixa jabadaliiji togtoohon, baina.

Paarti xadaa myn tereşelen posleedovatelьne demokratiiçeske praaktikiin jabuulgiiji xangaza şadaxa xede xeden xemzeenyydiiji nemeze abhan baina. Tusagaarlabal: kooptaaca xexe gurimiiji helgelge, partiina oorganuudiiji hungaxadaa, spilsogyydeer golosovaalxa gurimiiji xoriigo, tus tustanь kandidatuuranuudiiji golosovaalalgada orolgo, kandidaaduudiiji otvood xexe ba tedeniiji kriitikelexe talaar, paartiin byxil çleengyydte xizaarlaltagyi erxenyydiiji xangalga, partiina oorganuudiiji hungaxadaa, kandidaaduudiiji xaagdamalaar (niuusaar) golosovaalxa gurimiiji togtoolgo, gorodskoi partiina aktiivuudiiji, jixe goorodto haanь, —tereşelen raioonno aktiivuudiiji ujalgata periodiiçeske zarlalgiiji togtoolgo.

Ustaav bolbol kriitikiin ba samokriitikiin saaşadaxi xygzeltiiji, partiina maassiin urda partiina oorganuudai xariuusalgiin deeşelelgiiji, partiina maassiin aktiivnostiin urgaltiiji xangaxa,—paartiin ede byxil şinenyyd xemzeejabuulganuudiiji toboiso xaruulxa johotoi".

Teezisyyd xadaa partiina apparaadai roolь ba udxaşanarai mynөө ulam jixe xyseteigөөr urgaza baihan deereheenь, tedeniiji zybөөr organizovaalalgiin asuudalda ton jixe anxaralaa tabina. Eneen deerehee, teezisyyd bolbol organizacioonno xydelmeride saaşadaa centraalьna zoriigonuudanь baixa ba bolxo johotoi, xynyydiiji şilelge ba gyisedxelgiiji şalgalgiin tusagaar roolь tuxai temdeglene.

Saaşanь, nyxer Biriykoov bolbol gyisedxelgiiji şalgalgiin, organizacioonno xydelmeriiin, kaadrnuudiiji şilelgiin asuudalnuud ba partiina komiteedyydei tahaguudiiji reorganizovaalgiin şuxala baihan tuşaa togtozo xelene.

Teezisyyd soo iigeze xelegdene:

Partiina direktiivyydei gyisedxelei şalgaltiiji „eldeb yiledberiiin-otraslevoi tahaguudai xoorondo taraaxa praaktika xadaa myn baha le jixe dutamag zyil baigaa. Ene xydelmeriiji baha le tereşelen nege gazarta koncentraacalza, tereentei zoxilduulan, KPK-iin deejatelьnostiin xaraakteriiji xubilgaxa baina. BK(b)P-iin CK-ei togtoomzonuudiiji gyisedxexiin tyleө kontrooliiiji şangadxaxa ba niutagai organizaacanuudai xydelmeriiji sag yrgelziin şalgalta organizovaalxa zoriigo bolbol KPK-ei centraalьna zoriigo bolxo johotoi. KPK bolbol BK(b)P-iin CK-ei dergede xydelmerilxe geze togtooxo şuxala. Tiimehee. KPK-ji paartiin sjeezd deere sexe hungahanai xereggyi bolno. Partiina Kontroolьno Komiissa bolbol BK(b)P-iinCentraalьna Ko[...] dei pleenymeer hungagda[...] BK(b) P-iin CK-ei xytelbe[...] direktiiv doro xydelmeril[...] hotoi baina.

Partiina kaadrnuudai [...] tiiçeske ba politiiçeske ge[...] liiji likvidaacalxa zoriigo, [...] tiin çleengyydiiji marksi[...] ninske teoorioor zebse[...] ba bolьşeviizmiiji şudalxa [...] go bolbol „BK (b) P-iin [...] riiin xuriaangii kyyrsiin" [...] galgatai daşaramduulan, [...] tiina propagaandiiji emxi[...] tuxai" CK-ei togtoomzoto[...] xilduulan, partiina propa[...] da ba agitaaciin xeregy[...] ynexөөr deere yrgexiiji er[...]

BK (b) P-iin CK bolbol [...] xydelmeriөө xebielei, [...] propagaanda ba agitaacada [...] tadxahan, propagaanda ba [...] taaciin ypravleeni şingi, p[...] gaanda ba agitaaciin ton [...] tei apparaadtai baixa jo[...] baina.

Xydөө azaxiin talaar, [...] ba partiina organizaacan[...] deejatelьnostide kontroolь [...] jabadalai tusagaar şuxala b[...] tulada, xydөө azaxiin ta[...] ba byxil respyyblikenyydte [...] dai gegeerelei xydelmeri[...] xidxelgede kontroolь tabi[...] hotoi, hurguulinuudai ta[...] yleeze, BK (b) P-iin CK-ei [...] busad yiledberiiin-otras[...] tahaguudanь likvidiirovele[...] johotoi baina.

Obkoomuudta, kraikoom[...] ta ba nackompaartinuudai [...] nyydte iime tahaguud ba[...] lagdaxa johotoi gexede: [...] rnuudai, propagaanda ba[...] taaciin, organizacioonno [...] ryyktorske ba xydөө a[...] ylegşe, byxil yiledberiiin-[...] levoi tahaguud ygei bolg[...] xo baina.

Raikoomuud ba gorkoom[...] ta iime tahaguud baixa jo[...] gebel: kaadrnuudai, propa[...] da ba agitaaciin, organizac[...] no-instryyktorske.

Obkoomuud, kraikoomu[...] nackompaartinuudai CK-[...] te propagaanda ba agit[...] tahaguudai, myn tereşelen k[...] rnuudai tahaguudai xyte[...] bolbol tusagaar sekretaarь[...] ta daalgagdahan baixa j[...] toi".

Partiina ba gyrenei a[...] dalai xurdan teempetei bo[...] deerehee, paartiin zyghe[...] xii azaxiin-politiiçeske a[...] daliiji tyrgөөr xytelbe[...] erigdene.

Iimehee, teezisyyd b[...] paartiin mynөө baigaa ce[...] lьna organizaacanuudai [...] miiji—Paartiin sjeezd, B[...] P-iin CK-iiji—şine oorgano[...] paartiin politikiin tulaza [...] hen asuudalnuudiiji xel[...] zoriigotoigoor, ziidee nege[...] ysөөn bişe daxin zarlag[...] Byxesojuuzna partiina k[...] reenceer nemexiin şuxala[...] han tuşaa zaana.

Yngerhen yjede, partii[...] litiiçeske ba partiina-org[...] cioonno xydelmerinyydei [...] şelelei yndehe huuri d[...] exin partorganizaacanuud [...] zehen, tedenei maassatai [...] boonь haizarahan, komm[...] nuudai avangardna roolь[...] şelhen, partiina azabai[...] xemzee deeşelhen baina.

Byri, fevraalьska-maarto[...] pleenym deere, nyxer St[...] bolbol azaxiin amzaltanu[...] xolbootoi hyyder talanuu[...] şaa xejexe zuuraa, ede tala[...] diiji likvidaacalgiin meeto[...] ba zamuudiiji zaahan bai[...]

Nyxer Ždaanovai dokl[...] teezisyyd soo, „yiled[...] plaanuudiiji amzaltatai gy[...] xexiin tyleө, gyrenei app[...] dai xydelmeriiiji haizaru[...] tyleө, şine teexnikiiji şuda[...] tyleө temeseliiji, staxaano[...] xydeleөji delgeryylen, p[...] na-azaxiin xydelmeride [...] kaadrnuudiiji debzyylen, [...] lai discipliiniiji bexizyylxii[...] leө temeseliiji partiina-p[...] çeske xydelmeritei taara[...] lan jabuulza şadahan, pa[...] exin organizaacanuu ta le, [...] zaltatai xydelmeri xangag[...] baina. Tiin, partiina orga[...] canuud bolbol өөhediingө[...] rilgiiji agitaacaar xizaa[...] azaxiihaa zaisahan gazar[...] ali partiina organizaaca[...] xadaa azaxiin oorganuudii[...] iixo ba obeziiiçelxe ze[...]

(Yrgelzelelenь 3-daxi niu[...]

…yxer Biriykoovoi doklaadai tygesxel

…iji xytelberilxe talaar, te- …rte xabaagyi fyynkciiji …ee daaza abhan gazarta …nde xydelmeri xadaa zai- …yi typiigte oroşodog bai- …geze ton todo honoroor …eglegdene.

…enyyd partiiina organizaa- …ud ba partiiina xytelberi- …d xadaa zaabol typiig- …odog baihaniinь ton eli- …baina, jyyb gexede, ede …berilegşed bolbol negen …aa nygee zaxada harba- …za bolxogyi baihan tuxai, …)P-iin CK-ei fevraalьska- …tovska pleenym deere ny- …Staalinaixehen zaabariiiji …han baina.

…klaadçig bolbol saaşanь, …eriiiji partiiina organizaa- …udai xytelberilelgiin ba …i disciplinniiji bexizyylxiin …te partorganizaacanuud ba …uniistnuudai roolь tuşaa …dainuudta togtozo xelene.

…xer Ždaanovai doklaadai …syyd soo iigeze xelegdene …, nyxer Biriykoov zaana:

…ynee yjede, eldeb tiiplin …ina organizaacanuudai, tu- …rlabai, yiledberiiin gazar- …daxi (faabrig, zavood, kol- …sovxooz) partiiina orga- …canuud ba narkomaaduu- … partiiina organizaacanuud …eldeb tiiplin partiiina exin …izaacanuudai zorilgiiji, ton …oor todorxoiloxo jabadal …agyi şuxala bolhon baina. …beriiin tiiptei (fabriiçno- …skol, sovxoozuudai, kol- …uudai)partiiina organizaaca- …ta predprijaatinuudai, sov- …uudai gy, ali kolxoozuudai …iiji kontroliirovelxe erxe …en baixa johotoi. Ene xa- …yiledberi deere partiiina … organizaacanuudai roolь … xariuusalgiiji şangadxaxa … Zygeer, narkomaaduudai …iina organizaacanuudiiji ab- …zaraxa boloo haa, tede- …bolbol specifiiçeske ysloo- …d deerehee, kontrooliiin …cegyi hen tuladaa, gyre- …pparaadai xydelmeriiiji hai- …ixa xeregte eehediingee …iiji şangadxaxa johotoi bai- …Narkom addaxi partiiina organizaacanuud bolbol tere gy, ali ene narkomaadai xydelmeride baigaa dutuunuud tuxai signaliziirovelxe, zarim xydelmerilegşedei dutamaguudiiji temdeglexe ba tedenei tuxai BK(b)P-iin CK-de ba narkomaadai xytelberilegşedte medeesexe ujalgatai. Jamarşji narkomaadta xydelmerilze baihan, paartiiin byxii çleengyyd bolbol byxii narkomaaddaxi partiiina organizaacada xamtarxa johotoi. Narkomaadai exin organizaaciin sekretaarь bolbol BK (b) P-iin CK-eer batalagdaxa johotoi".

Nyxer Ždaanovai doklaadai teezisyyd bolbol yder byriiin praktiiçeske xydelmeri deere, obşçeestvenne - politiiçeske ba partiiina azabaidalda kaadrnuudiiji beledxexe, xatuuzuulxa ba tedenei ideine-teoretiiçeske xemzeeji deeşelyylxiin zorilgiiji ton todo honoroor ba elieer tabina.

Manai paarti bolbol socialiizmiiji baiguulgada byxedelxein istoriiçeske ilaltanuudiiji jyyn deerehee tuilaza şadaab gexede, tere xadaa kommuniizmiin tylee praktiiçeske temeselşedte „...orijentiroovkiin xyse, perspektiivyydei todo honor baidaliiji, xydelmeridee naidamtai baixa jabadaliiji, manai xeregei ilaltada etigeltei baixa jabadaliiji" (Staalin) olgodog, Maasks—Eengelьs—Leenin—Staalinai revoliycioonno nauukaar partiiina zergenyydiiji zebseglehen baina.

Partiiina organizaaca byxen, partiiina komiteed ba partiiina xydelmerilegşed byxen xadaa nyxer Staalinai zaabarinuudiiji gynzegiigeer şudalxa ba xereg deerenь yder byri bejelyylxe johotoi.

Nyxer Ždaanovai doklaadai teezisyyd bolbol manai paartiiin demokratiiçeske priincepyydei saaşadaxi xygzeltiiji ugaa todoor temdeglene. Gebeş, manai paartida demokratiizmiin ene saaşadaxi xygzelte bolbol manai paartiiin tymer xatuu disciplinniiji jaabaşji huladxaxagyi ba huladxaxa johogyi baina.

…elxei deere egeel xysetei ba avtoriteedne paarti

…xer Ždaanovai doklaadai …syydiiji tunxaglalga bol- …-geze nyxer Biriykoov xe- …—partiiina ba partiiina bi- …olьşeviigyydei yiledberiiin …politiiçeske aktiivnostiiin …amşag deeşeleliiji yysxe- …baina. Partiiina suglaanuud …e teezisyydiiji zybşen xel- …e bolbol BK (b) P-iin us- … oruulagdaxa xubilalta- …iiji haişaahanai demonst- … boloo.

…xer Ždaanovai doklaadai …yydiiji zybşen xelsexedee, …uniistnuud xadaa partiii- …glaanuud deegyyree tee- …dte nelieed olon xubilal- …udiiji ba nemeltenyydiiji …ina. Tiin, zişeelxede, Ulaan- … goorodoi Centraalьna ra- …oi partiiina suglaan deere … duradxal oruulagdahan …—kommuniistnuudiiji abxa, …xa ba myn tereşelen ap- …canuudiiji xaraza yzexe … tomo cexovoi organizaa- …udta olgoxo. Kommuniist- …ai partiiinostь tuxai asuu- …udiiji xaraza yzexedenь, …muniistnuudai dundahaa …enyydiiji bailgaxa erxiiji …muniistnuudta olgoxo. Za- …kommuniistnuud bolbol so- …stvejeşçenerei gryyppiin …daa baihanainь xeregei … deerehee, tedeniiji likvi- …elxiiji duradxana.

…rim nyxed xadaa BK (b) … istooriiji individyaalьnaar …jediiji xytelberilge tuxai …ktiiji BK (b) P-iin ustaavta …exiiji duradxana. Partiiina …ske vznoosuudiiji tylelgiin …aji helgexe, paartiiin çleen- …d ba kandidaaduudai xoo- …o çleenske vznoosuudai …zeeji diferinciirovelxe geze …dxana. Zarim nyxed bolbol …KSM-ei zergede 2 zilei staaz- … baihan, VLKSM-ei çleen- …d tuşaa 6 hariin kandidaads- …taaz togtooxiiji duradxana. …yyvstvejeşçenerei gryyppe- …oroxodonь rekomendovaa- …adai tooji BK (b) P iin 1 …nde xyrter ysəen bolgoxo, …elmerişedte kandidaadska …aiiji 6 haraar, kolxoozni- …ta—1 zileer, intelligeence- …1,5 zileer g. m. togtooxiiji …dxana.

…aaşanь, doklaadçig bolbol nyxer Ždaanovai doklaadai teezisyydiiji partiiina suglaanuud deere xelsegdeze baixa yjede orohon, duradxalnuud tuşaa togtozo xelehen ba tedende segneltenyydiiji ygehen baina.

Nyxer Ždaanovai doklaadai teezisyydei tunxaglagdahan uşar ba zybşen xelselge bolbol manai paartiiin azabaidalda ugaa jixe sobiiti myn bolno. Maarks — Eengelьs—Leenin—Staalinai tug doro, bolьşeviigyydei paartiiin tuilahan istoriiçeske ilaltanuud tere teezisyyd soo xelegdene.

Bolьşeviizmiin istoori xadaa—eldeb zyhe byriiin opportuniizmtai ebseşegyi temeselei, marksiis-leeninske teooriiin revoliycioonno priincepyydei xelberişegyi baixiin tylee temeselei istoori myn.

Bolьşeviigyydei paarti bolbol revizioniistnuud — renegaaduudiiji, socialiizmiin xeregte izmeennigyydiiji yi butasoxihon baina.

Paarti xadaa 3 revoliyycenyydei gal sooguur eeriingee bojevoi tugiiji xyndeteigeer abza garhan baina. Tere xadaa delxein zurgaanai nege xubi deere, xydelmerişen angiiin diktatuuriin tugiiji ilaltataigaar manduulhan baina. Paarti bolbol grazdaanska dainai zilnyydte dotoodiin koontrrevoliyyciin ba interveenciin polçiişçiiji ilaxa ilaltiiji organizovaalaa hen. Tere xadaa troc-kiis-buxaarinska bandiiduudai şaikiin diversaantnuud, şpioonuud, razveedçigyydiiji ongi y butasoxizo xajaa. Manai Paarti bolbol manai oroniiji socialiis johoor şinedxen baiguulgiin titaniiçeske programmiiji bejelyylhen ba eeriingee zamiiji socialiizmiin torzestvoogoor gerelтyylhen baina. „Manai kommuniis paarti şingi, iime xysetei ba avtoriteedtei paarti geze delxei deere ygei ba baigaaşjigyi baina" (Staalin).

Azalşan maassa bolbol delxein proletaarska revoliyyciin aguu jixe voozdь nyxer Staalinai ba bolьşeviigyydei paartiiin xytelberi doro, zagsaza byxiidelxei deere kommuniizm baiguulxiin tylee temeselei nege ilaltahaa nygee ilalta xyrter byri amzaltataigaar jabaxa baina.

B uriaad-Mongoloi oblastnoi XIII-daxi partkonfereence deere

Nyxer Aleksandroovoi ygehee

(PVZ-ein partorganizaaca)

Nyxer Ždaanovai doklaadai teezisyyd bolbol paartiiin çleenei ba kandidaaduudai tuxai staalinska anxaral tabihan baina. Eneende, gansaxan le erxe ujalgiin tuxai bişegdene bişe, myn paartiiin çleengyydei ujalga ba paartiiin çleen xadaa partiiina jamarşji instaancada jamar negen asuudalaar xandaza bolxo geze bişegdehen baina.

Manai partorganizaacanuudai zarim xytelberilegşed bolbol mynee xyrter, riadovoi kommuniistnuudai signaalda ba asuudalnuudta xaixaramzagyigeer xandaxa jabadaliiji yşee yrgelzelheer baidag jym. Bi bolbol BK(b)P-iin Obkoomdo ba gorkoomdo nelieed şuxala asuudalnuudiiji huraza bişeg bişexedem, minii signaalnuudta ba asuudalnuudta xenşji xariuusaagyi. Iimiin tulada, paartiiin çleengyyd jamarşji instaancada xandaxa ba partiiina organizaacanuudhaa xariuu erxe jabadaliiji ystaavta oruulagdahan şine xubilaltanuudta nemeexe xeregtei geze duradxanab.

Baha, çleengyydei erxe ujalga tuxai pyynktde: „paartiiin çleen bolbol xynei soznaanihaa kapitaliizmiin ylegdeliiji halgaxa jabadaltai yder, byxende temesexe ujalgatai ba eeriingee bylenerilji zişeete hainaar xymyyzyylxe ujalgatai" gehen duradxaliiji oruulnab.

Nyxer Sediixiin ygehee

(BK(b)P-iin Ulaan-Yde goorodoi centraalьna raikoomoi sekretaarь)

Nyxed Moolotovoi ba Ždaanovai doklaaduudai teezisyydiiji zybşen xelselge bolbol manai paartiiin Centraalьna Komiteed ba manai paartiiin voozdь nyx. Staaliniiji toiron nigta zagsaal ba jedinstvooji xaruulhan baina. Ene xadaa partiiina suglaanuud, raioonno partkonfereencenyyd ba mynee bolhon Oblastnoi partkonfereence deerehee eli xaragdana.

Manai Ulaan-Уde goorodoi centraalьna raioondo--suglaanda xabaadalsahan, paartiiin 1200 çleengyyd ba kandidaaduudhaa, nyx. Moolotovoi doklaadai teezisyyd tuşaa 386 xynyyd, nyxer Ždaanovai doklaadai teezisyyd tuşaa 410 xynyyd, xamtadaa 796 xynyyd vestypaalhan baina. Ene faakt xadaa teezisyydiiji zybşen xelselgede manai kommuniistnuudai ton jixe aktiivnostiiji xaruulna. Nyxed Moolotovoi ba Ždaanovai doklaaduudai teezisyydiiji zybşen xelselgeer daşaramduulan, manai respyyblikiin olon partiiina organizaacanuud 18-xi sjeezdde beledxeza, xydelmeriee haizaruulan tabize baina.

Žişeelxede, manai centraalьna raioonoi partorganizaacada fevraalь hara soo, paartiiin çleengyyd ba kandidaaduudta 90 xynyyd abtahan baina. Paartiiin çleengyyd ba kandidaaduudta abtahan enetoo bolbol urdaxi haranuudtai zergeşyyleed yzebel, 3 daxin jixe bolno. Eneentei xamta, 7 exin partiiina organizaacanuudta negeş xyn paartida abtaagyi jabadal bii.

Kandidaaduudiiji paartiiin çleende oruulxa jabadal hulaar jabuulagdahan baina. Eneende, gansaşji raikoomuud gemtei bişe, myn paartiiin Obkoom, egeel tyryyn ORPO gemtei.

Bi xadaa paartiiin ustaavta, raikoomoi ba gorkoomoi sekretaarьnuud bolbol agitaaca ba propagaandiin tahagiiji daagşiiji, instryyktornyydei tahagiiji daagşiiji sexe xytelberileze baixa orologşonortoi baixa geze nemelte oruulnab.

Nyxer Kovriiginei ygehee

(RSFSR-ei Verxoovno Soveedei depytaad, BMASSR-ei gazar tariaalangai Narkoom)

Nyxer Moolotovoi doklaadai teezisyyd bolbol gansaxan soveed sojuuzai azalşadai tulada bişe, myn byxii delxein azalşadai tulada aguu jixe istoriiçeske udxa şanartai baina. Ede xadaa SSSR-ei araduudai axadyygei sojuuzuudai torzestvoogoi, leeninske-staalinska nacionaalьna poliitikiin torzestvoogoi gaixamşag dokymeentnyyd bolno.

Nyxer Moolotovoi doklaadai teezisyydeer daşaramduulan, xydee azaxiida xabaatai xeden asuudalnuudiiji tabixiiji xyseneb. Egee tyryyn, nyx. Moolotovoi doklaadai teezisyydiiji zybşen xelseze baixadaa, negen momeentiiji martaxa johogyibdi. Bide bolbol ynendee 3-xi tabanzilei tyryyşiin zilde bainabdi, ene gurbadaxi tabanzil—manai xydeleenei programma bolno, bide nege zil gurba hara orood bainabdi. Zygeer, xydee azaxiin talaar 3-xi tabanzilei eriltiin teempenyyd ba xydelmeriiin şanar, manda mynee xyrter xangaltagyi.

Уrehe xaalgiin asuudalaar abaad yzebel, 1938 ondo fevraaliiin 26-da — 27 proc. xaagdahan aad, mynee 92 proc. xaagdahan baina. Уrehe seberlelge 67,5 proc. baihanhaa, mynee 66 proc. xaagdahan baina. Yngeregşe zilde, ene yjede kartaavka 67,2 proc. xaahan baigaabdi, mynee zybxen 57 proc. Ene zilde agrotexniiçeske xemzeejabuulgiin talaar, hain jabana gebeş, ede xadaa xeniiş xangaza şadaxagyi baina. Agrotexniiçeske xemzeejabuulgiin talaar abaad yzebel, navooz şirelge 50 proc. dyyrgegdee, ynehe sugluulga 20 proc. Traaktorno remoont yngeregşe zilde, ene yjede 83,7 proc. bolhon baibal, mynee, traktornuudai kapitaalьna remoont zybxen 79 proc.

Tereenhee gadana, manai respyyblike bolbol malazaltai respyyblike bolno. 3-xi tabanzilde malaigaa produktiivnostiiji deeşelyylze, mal azalaigaa xygzeltiiji kylьtyyrne bolgoxo zoriilgotoibdi.

Gurbadaxi tabanzilde manai malazaliiji mexanizaacalgada tezeel abalgiin mexanizaacalgada, edieelyylgiin mexanizaacalgada, tezeel zeelgiin mexanizaa calxa asuudalda tyşeglene. Xojordoxiinь xadaa raioonuudiiji specializaacalxa asuudalda tyşeglene. Xerbee, Jaruuniin raioonoi kolxoozuudta abaza yzebel, 2000 tolgoi eberte tomo maltai kolxoozuud bii, tende nege dojaarkada 30-40 tolgoi xyrtene. Eneen deerehee, hain xaruuha xegdeze şadagdaggyi baina.

Malaigaa produktiivnostiiji deeşelyylxe zorilgoor daşaramduulan, 3-xi tabanzilde malaigaa produktiivnostiiji deeşelyylxe.

Urdamnai zorilgonuud ton jixe, johotoigoor xydelmerileze zybxen exileze bainabdi. Gurbadaxi tabanzilde tabigdahan zorilgonuudiiji, tyryyşiin xojor taban zilnyyd şingieer—taban zilde bişe 4 zilde gyiсedxexebdi.

Nyxer Xaaxalovai ygehee

(BK (b) P-iin Zakaaminai aikoomoi sekretaarь)

Aradai azaxiin xygzeltiin gurbadaxi tabanzilei plaan tuxai nyxer Moolotovoi doklaadai teezisyyd xadaa aguu jixe leeninske-staalinska paartiiin xytelberi doro, manai orondo tuilagdahan amzaltanuudiiji itooglohon ba gurbadaxi tabanzil soo baihan zorilgonuudiiji ilaltataigaar bejelyylxe gehen baina.

Nyxer Ignaatьjevei doklaadhaa medexede, manai Buriaad-Mongol respyyblike bolbol xojordoxi tabanzil soo azaxiin-kylьtyyrne urgaltiin talaar, ugaa jixe alxamaar uragşaa jabaza, urdaa tabihan byxii zorilgonuudaa dyyrgehen baina.

Žişeelxede, Zakaaminai aimag xadaa azaxiin—kylьtyyrne talaaraa respyyblike dotorxi busad aimaguudhaa geegdengi baihaniinь xendeşji eli baigaa. Mynee, ene aimag bolbol azaxiin ba kylьtyyrne talaaraa ton jixeer urgaa. Žişeelxede: Xojordoxi tabanzilei exinhee (1931-32 onuudhaa) kolxoozuud gazarxaxalalgiiji exileze, xojordoxi tabanzilei onuud soo 10 mianga şaxuu gektaar tariilga xeze, kolxoozniguud azalta ydertee 6-8 kilograamma xyrter tariaa xubaagaa.

Myn xojordoxi tabanzil soo 30 miangan tolgoi malnuudtai baihan aad, mynee tede malnuudiinь 2 daxin olon boloo.

Manai aimagta xojordoxi tabanzil soo, byxe sojuuzna udxaşanartai volьfraam maltalgiin 80 proceentiinь ygedeg tuilai jixe volьfraamovo kombinaad bii bolzo, bytyy taiga baihan gazarta olon miangan xyn zontoi socialiis gorodoog urgahan baina. Kylьtyyrne talaaraa jixeşeg urgalta bolzo, 1938 ondo hurguulinuudta 3669 xyn huraza baina.

Malazaliiji yrgedxexetei xamta, tereenei yylter haizaruulxiin xemzee abxa şuxala. Manai aimagta xeden olon tomo yylterei prozivodiitelьnyyd bii aad, mitizaaciiji plaanovo johoor jabuulagdadaggyi deerehee, seber yylterei maliiji abxa argagyi baina. Iimede, gurbadaxi tabanzil soo metizaaciiji plaanova bolgoxo şuxala.

Saaşanь, manai aimgta xainag yxernyyd bii—ene yylternyyd xadaa niutagai yylterei yxeriiji mongol yxertei tabiza abana. Xainag bolbol 3-3,5 ceentner xyrter miaxa ygedeg, tiigexedenь niutagai yxer xadaa 1,5 ceentner miaxa ygedeg baina. Myn xainagai hyneinь toholig xadaa 7-8 proceent baidag, niutagai ynieeneixi 3-4 proceent baixa jym. Sabşalangai gazariiji haizaruulza, tezeelei baaziiji yrgedxexe xeregtei.

Gadana, manai aimagta malhaa gardag produukciiji bolbosoruulxa siirei zavood negenşji ygei, baha bişeşji aimaguudta ene mete baina. Iimede, 3-xi tabanzil soo, malazaltai aimaguudta tohonoi-siirei zavooduudiiji 3-4 dooşo bişeer barixa xeregtei bolno. Eneen tuxai kolxoozuudai ba partiiina suglaanuud deere xelsexedee, malhaa abtahan produukcanuudiiji hainaar bolbosoruulza, xydelmerişen angida ba Ulaan-Aarmida ygexe johotoibdi gelsehen baina.

Gurbadaxi tabanzil soo volьfraam xygzyylxetei xamta, reedketaalinuudai promilşlennostiiji yrgedxelgiin urgaltiiji yrgeneer tabixanь şuxala xereg bolno. Manai respyyblike dotor altanai priiskenyyd xeden olon bii aad, narkomaaduudai ba manai oblastnoi partorganizaaciin hanamzada abtadaggyi baina. Minii hanaxada, respyyblike dotor alta maltalgiin razveedkiiji xytelberilxe şine treest bii bolgoo haa hain baina.

Kolxoozno ba brigaadna xaniin gazeedyydei zorilgonuud

Kolxoozno ba brigaadna xaniin gazeedyyd jyynei tylee gargagdanab, eneenei udxanь jamar baixa johotoib?

Kolxooz ba brigaada deere gargagdadag xaniin gazeed xadaa politiiçeske ba azaxiin talaar kolxooziiji bexizyylxe, xydee azaxiin arteelei ustaaviiji bodoto deerenь bejelyylxe, byxii azalaigaa plaaniiji sag bolzortonь dyyrgexe ba tariaanai ynder urgasa abxa, azalai disciplinniiji bexizyylxe jabadalda tuhaldag baina.

Xaniin gazeed bolbol vrediitelьnyydiiji, aradai daisadiiji ba azalai disciplinniiji ebdegşe loodorьnuudiiji kriitikelze, tedeniiji eliryyldeg geeşe.

Kolxoozoi ba brigaadiin dergede gargagdadag xaniin gazeedyyd xadaa kolxoozoi ynen sexe, discipliine haintai, teexnikiiji şudalhan, azalai ynder pokazaatelь xaruulhan soloto xynyydei hain zişeenyydiiji byxii kolxoozniguudta xaruulna. Gadana, kolxoozniguudai ba brigaadanuudai xoorondo jabuulagdadag socialiis sorevnovaanida tuhaldag ba tereenei rezylьtaadiiji sag sagtanь xaruulza baidag baina.

Myn, xaniin gazeed xadaa deere zaagdahan xemzee jabuulganuudhaa gadana, partiiina, komsomoolьsko, agrotexniiçeske huralsalai, somsoveedei xydelmeriiin, ulaan bulanai, klyybei ba selьpoogoi xydelmerinyydei jamaraar jabuulagdaza baihanai tuxai, myn tereşelen kolxoozniguudai baidaliiji ulam kylьtyyrne bolgoxo ba xyygediiji kommuniizmiin dyyxeer xymyyzyylxe gexe zergiin ton xyndetei ba xariuusalgatai xydelmerinyydiiji jabuuldag baina.

Manai kommuniis paarti ba araduudai voozdь aguu jixe Staalin xadaa xaniin gazeed ynexeeree maassiin oorgan baixiin ba tereenei maassadaa xyndetei baixiin tylee anxaralaa ugaa jixeer tabidag baina.

Kolxoozoi ba brigaadiin dergede gargagdagag xaniin gazeediiji udxaşanarainь talaar ba oformleeniiinь talaar hainaar sag yrgelze gargaad, xaniin gazeedte tolilogdohon ba tolilogdoşgyi materiaalaa esestenь xyrter bodoto deerenь bejelyylze şadaa xadaa kommuniis paartiiin, nyxer Staalinai zaabariiji ..yyrьelte bolgozo şadaxa baina.

B. Goreelik (xaniin gazeedei xydelmeriiiji xaişan geze organizovaalxa gehen broşçuurahaa.)

Zurag deere: Oblastnoi XIII partiiina konfereence. (Mixailovoi foto).

BK(b) P-iin XVIII sjeezdede ugtamza

Produukca gargalgiiji xojor daxin deeşelyylxe gebe

Burmnogopromsojuuzai sisteemiin, promesloovo-kopeeratiivna arteelьnuudai çleengyyd xadaa BK(b)P-iin XVIII sjeezdiiji yiledberiiin ynder byteesiin amzaltaar ugtaxiin tylөө konkreene ujalganuudiiji abhan baigaa. Mynөөderei baidal deerehee xaraxada promesloovo-kopeeratiivna arteeliiinxid bolbol abhan ujalganuudaa bodoto xereg deerenь dyyrgeze baina.

Zişeelxede, „Pişçevkysproom" geze konfeetne-kondiiterske izdeelinyydiiji byteen gargadag arteelь (tyryylegşenь, nyx. Siitnikov) xadaa nege yderte 1,4 toonno konfeetne-kondiiterske izdeelinyydiiji gargaxa noormotoi baihan aad, 1, 5-haa, 2-3 xaxad toonno xyrter produukca gargana. Ene arteelь bolbol haradaa 36 toonno konfeetne-kondiiterske izdeeliiin produukcanuudiiji gargaxa plaantai baigaahaa, fevraaliiin tyryyşiin 20 xonog soo 28,5 toonno produukca gargaba. Ene arteeliiin çleengyyd nyxed Filiippov, Portniaagina, Byyrkov ba bişed staxaanovska azalai zişeenyydiiji xaruulna. Ede nyxed bolbol өөhediingөө brigaada ba ceexnyydte socsorevnovaaniiin deede foormo—staxaanovska xydeleeji organizovaaldag baihan ba өөhedөө yiledberiiingөө daal gabarinuudiiji nege xaxad ba xojor daxin gyisedxeze şadana.

Myn, şil şudxaxa „Kraasna Vostoog" geze promarteelь (tyryylegşenь, nyx. Piçyygin) fevraalь hariin tyryyşiin xojor arban xonog soo hariingaa plaaniiji 78 proc. gyisedxeb . Ene arteeliiin çleengyyd bolbol sjeezdiin urda teexi socsorevnovaaniiin jabuulagdaza baigaa ydernyydte yiledberiiingөө byteesiiji xojor daxin şaxuu gyisedxene. Ene arteelь deere ilangajaa F. Lyibi x. V Volonioov, K. Imigeenov gegşedei maasternuudai ba komsomoolьcuudai brigaadanuud erxim pokazaatelь xaruulna. Gadana, byxii nahan soo oo şilei zavoduudta xydelmerileze jabahan maasternuud, nyxed Veniaamin Antoonoviç Acuuta, Ivaan Feoodoroviç Stişoov gegşed sjeezdiin urda teexi socsorevnovaanida orolsozo, yiledberiiin byteesiin talaar zaluuşuudhaa xozomdonogyi, jixe hain pokazaatelьnuudiiji xaruulna.

Burmnogopromsojuuzai sisteeme deere egeen tomo (1939 ondo 2 millioon tyxerigei yiledberiiin programmatai) „Koperaator-Komsomolec" geze arteeliiin çleengyydei dunda socialiis sorevnovaani yrgedeze baina. Ene arteeliin çleengyydei dunda yiledberiiingөө daalga ariiji nege xaxad, xojor daxin gyisedxedeg staxaanovcuud ba udaarniguudai too yderjirexe byri olon bolno.

„SSSR ei Aradai azaxiin xygzeltiin 3-daxi tabanzilei plaan" tuxai nyxer Moolotovoi doklaadai teezisyydiiji zybien xelseed baixadaa, promesloovokoperatiivna arteelьnuudai çleengyyd bolbol 3-daxi tabanzil i eses—1942 ondo promiişlenne produukcanuudiiji gargalgajaa xojor daxin yrgedxexe—geze negen duugaar medyylned.

Ar. Andooxinov

Ujalgaa bodoto deerenь dyyrgened

Petropaavlovska. Zediin aimagai, Bajanai selьsoveetei Voroşiilovoi ba Çapaajevai neremzete kolxoozuudai kolxoozniguud modobeledxelei xydelmeride jabaza baixa zuuraa, BK(b)P-iin XVIII sjeezdiin neremzete socialiis sorevnovaanida orolsozo, ydereigөө noormiiji 150 proceenthoo doojo bişeer dyyrgexebdi geze socialiis doogovor baialhan baina.

Mynөө ede brigaaduudanь abhan ujalganuudaa amzaltatai dyyrgeze baina gebel, modobeledxel deere xydelmerileze baigaa Çapaajevai neremzete kolxoozoi kolxoozniguud—staxaanovcuud, nyxed Goloseejev M. E., Jyygov S. I. gegşed ydertөө 4 kyybmeetr modo otolxo noormotoi baihan aad, 7 kybomeetrhee ylyylen otolhon gy, ali 175-180 proceent xyrter yiledberiiingөө programmanuudiiji dyyrgene.

Myn, Voroşiilovoi neremzete kolxoozhoo nyxed Seçoov F.M. Kazaçiixin K. E., Jyygov M. I. g. m. staxaanovcuud baha ydereiөө noormiiji 150-175 proceent xyrter dyyrgene.

C. Zimbeejev.

„B. M. Унenei" signaalaar

„Cakirai ceentrte"...

„B. M. Унen" gazeedei ene onoi janvaariiin 25-ai yderei 19 xi noomerto toliilogdohon „Cakirai ceentrte"... geze felьjetoon soo Zakaaminai aimagai ceentrdexi stoloovoiin halan muuxai baidalai ba ofiiciaantka Dyysiiin muur xaraza ediee ygedeg tuxai zaagdahan faaktnuud dyyren todorobo.

Stoloovoiiji daagşa Karnakoov ba oficiaantka Byrdyykovskaja gegşed xydelmerihөө gargagdahan ba stoloovoiin xydelmeri haizaruulxa xemzee abtahan baina, geze Zakaaminai aimgyi seekoomoi tyryylegşiiji orologşo nyxer Garmaajev medeesene.

Redaakca.

Taiga soo obeedlozo baina. *A. Çernoovoi foto-etiyyd*

Finaansova kampaaniiin plaaniiji bolzortonь dyyrgexe

Manai respyyblikiin azalşad bolbol BK(b)P-iin XVIII sjeezdiiji yiledberiiin ynder amzaltaar ugtaxiin tulada, sjeezdiin urda teexi socialiis sorevnovaaniiji yrgenөөr delgeryylze baina. Ene xadaa gyrenei ba politiçeske udxaşanartai kampaaniinuudiiji sag bolzortonь gyisedxeze, oron nigoo byxii azaxiiji xygzөөxe ba oboroonno xyseşadaliiji ulam byri bexizyylxiin tulada byxii azalşadai politiiçeske aktiivnostiiin deeşelhenei, byxii azalşadai BK(b)P-da inag ba preedanne baihanai gerşe myn.

Tiigen geter, olonxi aimaguudta, finaansova oorganuudai xydelmerilegşed xadaa sjeezdiin urda teexi socialiis sorevnovaanida yşөө, mynөө xyrter orolsozo şadaagyi, ynendөө geegdeze jabana. Tere uşarhaa, respyyblike dotor finaansova kampaaniiin plaanai gyisedxel ton bişiixan. Zişeelxede, finaansa sugluulalgiin plaan respyyblike soo oroldoo 46, I proceent gyisedxegdeze jabana. Finaansova kampaaniiin talaar ilangajaa Biçyyrei, Jaruuniin, Tarbagatain, Muxar-Şiberei aimaguud pozoornoor xozomdono. Ede aimaguudta, finaansiin xydelmerilegşedei dunda sjeezdiin urda teexi socialiis sorevnovaani delgeryylegdeegyi baina.

Myn manai selьkoornuud, nyxed D. Zamsuujev ba B. Garmiin gegşedei bişegyydei, yndehen deerehee medexede, Xoriin ba Zakaamin i aimaguudai zarim somonuud finaansova kampaaniiin talaar boloşogyigөөr xozomdono. Olonxi somsoveedyydei dergedexi finaansova seekciin çleengyydei ba jyrenxii deeree finaansova xydelmerilegşedei dunda sjeezdiin urda teexi socialiis sorevnovaani xangaltagyigөөr organizovaalagdanxai.

1939 onoi negedegeer kvaartalai eses oirtobo. Tiime tula, finaansova oorganuudai byxii xydelmerilegşed bolbol өөhediingөө dunda socialiis sorevnovaaniiji yrgenөөr delgeryylze, finaansova kampaaniiin negedegeer kvaartal i plaaniiji 100 proceent gyisedxexe johotoi.

Seekcenyydei xydelmeriiiji haizaruulxa

Zede. Borgoin somonoi somsoveedei dergedexi finaansova seekciin çleen Bata Cebegzaapov gegşe finaansova kampaaniiin xydelmerinyydte oroldoo xabaadalsanagyi. Tereenhee gadana, ene somsoveedei dergedexi finaansova seekciin jyrenxii xydelmeriinь organizoovanno bişeer tabigdaaxai. Gebeşji, tus somsoveedei tyryylegşe nyx. Badmaajev gegşe somsoveedeigee dergedexi seekcenyydei xydelmeriiji haiza ruulxa tuxai anxaralaa tabinagyi.

N.

Tarilgada beledxelei jabasa hula

Xiaagtiin aimagai, Myrөөçiin somon dotor xabarai tarilgada beledxel jixe hulaar jabuulagdaza baina. Somonoi soveedei tyryylegşe nyxer Z. Nimaajev gegşe tarilgada beledxeliiji xurdadxaza, ene xydelmeriiji oiriin ydernyydte dyyrgexiin tula jamarşji xemzeenyydiiji abaagyi baina.

Zişeelxede, tus somonoi Kiirovai neremzete kolxooz bolbol 50 plyygyydiiji remoontolxo baihanaa, miil 30 xehegiijinь remoontolzo dyyrgee. Myn, tarilgada jabaxa moridoi tonog zemsegyyd tezeel g. m. xysed beledxegdeegyi baina. Tus kolxoozoi tyryylegşe Molon Zigmedei bolbol tarilgada beledxelei xydelmeriiji tyrgөөr dyyrgexiin talaar jamarşji xemzeenyydiiji abaagyi.

Tereşelen, tus somonoi „Bolьşeviig" kolxoozdo (tyryylegşenь I. Kyznecoov) tarilgada beledxel myn le xangaltagyi jabana.

C. O.

Felьjetoon

Exyyn ynerөөr anxilana...

Jyymen byxen ondo ondoo ynertei baidag, eneeniiji xen ersaxa belei. Zişeelxede, dabirxai, izvioozko, mangir, odekoloon g. m. saaşadaa adil ynertei gexe gyt? gei, tonş adil bişe. Abaad yzebel, zulgii gojoxon basagadhaa ajataixan oideklooni ynөөr anxilaxadanь xen zoxidgyi geze xelexeb daa. Ali nazar sagta yrgen delxein ynglin sesegөөr xuşagdaad baixadanь, agaai jaagaa ajatai hemyyxen aşab gexe meteşelen saaşaa.

Ygei gebel, dabirxai neredeg nyxen soo oroo haa xen udaan tesexe belei. Ali manger şesnoog j xeer edihen xynөөr yneseldөөd yzөө haa, haixaşaaxa xyn baixa aal? Gexe meteşelen, muuxai yner muuxai, haixan yner haixan jym geze xenşji atagai medexe baihanda hese tyreitegyi beze.

Iime boixoloorонь, xyn byxen bejedee gy, ali ger baira soogooşji, baha niitiin gazar, ycreedeenişji xadaa muuxai, ajagyi yneriiji zailuulxa, halgaxa; tiigeed ariuun zoxid, ajatai haixan ynerөөr anxilan baixiiji xysedeg, oroldodog geeşe. Enegji ton zyb, enemnai kylьtyyrne baidalai negen şinze temdeg bolno xa jym, tiime xadanь eneen tuxai olon jyyme xeleedşji jaalaib, medeeze jym beze.

Gebeşji, manai Ulaan Yde goorodto, egeel kylьtyyrne ycreedeeninyydei nege en b lxo gazarta ajagyi muuxai yner anxilaza bai iag uşar tuxai xele xejee xysehen baigaab. Gaixana gyt? Tarxiş zyb dee Gaixalai jixe gaixal. Gebe jaabaş, faaktiin baixada, bi eerөө xamaraaraa ynerdeze yzehen xoinoo, duugai baixa aal bi Ygei, argamgyi.

Zee, ene jyyn ycreedeeni be? ta-nar, magad, taazaşji boixot Gebeşji xeleed ygexed bolno Ene bolbol goorodoi ceentrte baidag, Buriaad-Mongol gyrenei teaatr myn. Teaatrta oşoxodoo xyn byxen ali tuxai gojodog be, iimehee teaatr bolbol tonşji seberxen ba ariuun baixa johotoi geze dabtahanaişji xeregenь ygei beze. Geter, xariin gyrenei teaatrai xytelbeşed muuxai ynerte jixeer dad ulduud baiza boloo xa. Jyyn be?

Gyrenei teaatrta oroxo leeretnail ajagyi, exyyn anxilahaar ugtaxa. Magad, şeer xyn obiooronşgyi baiza daa. Teed bain baihaar ene xamar uruutnai sorjood le, halaxagyi ilangajaa degel ylgedeg gazarta, ooçeredьto teseşegyi boldog. Teed negentei jirehen xadaa heergөө garxanь tula, ama xamaraa xabşahaar baatai bolxo jym şi. Xaanhaa yner be? Baisaaxada iime jym. haa oroxo jiremseer degel ylgazar baidag, tereentei zergeleexa gazar (yboorno), egeel en yneexi muuxai ynerenь sorjodog.

Teed gyrenei teaatr, xeneş heer, bişiixan aad, ende zaal soodog yydenyydenь zergel ed baha byfeedşji endehee tiime xoşe, iime iim- uşarbaidalnuud dajamar ajagyi jym boldogonь medene beze daa. Geter, teaatrai xytelegşed ene muuxai ynerhөө xatuxai jamarbaa xemzee jyynde gyib? Magad, edener ene ynerter dadaşood. obioorxooş bolbaiza bolxo jym. Xaraxada, dinyx. Bolembaax ba busad teaheggyi, xaşalan baaxan xaraildabaşal daa. Zigtei geel!

Zarim ydernyydte teaatrta xyyseen orono gelsedeg jym. eneende şaltagaanş baiza bolgeze hanamaar bolno. Teed teaatrai xytelb rilegşedei zyghee ynerөө baigaagaagyi haanь—halxaaxa duraşgyi baigaa haanь, duud ynerhөө tybegşөөze, toroxohoo xoddoxogyiu tulda, arga zaaja: bejedee protivogaaz oşoxo.

D. Damdiin

Xytelberilegşedenь yaana hulab, tende modobeledxel geegdene

Selenge. Nojoxonoi somonoi, Leeninei neremzete kolxooz 1938-39 ondo 1400 kybomeetr modo beledxexe aad, mynөө arai geze 100 kybomeetriijinь beledxebe.

Ene kolxoozoi pravleeni xadaa Cogtiin Namzal geze xyniiji modobeledxelei brigaadiin brigadiir bolgohon baigaa. Teed, ene xyniinь brigaadingaa xydelmeriiji zybөөr organizovaalza şadaagyi. Tus kolxoozoi modobeledxelei brigaadiin dunda azalai disciplinne hula. Soroopov Naidan gegşe zarim yjede xydelmeridөө gardaggyi, yiledberiiingөө noormiiji dyyrgedeggyi. Myn Jyndenei Pyrbe gegşe kolxoozoi unaada xoroto sedxileer xandadag, mynөө 2 moriiiji xydelmeride jabaxa argagyi boltor gemteehen baina. Baha Soroopov Pyrbe geze xyn modobeledxelei xydelmeride jabaza baigaa moridoi tezeelei 17 pyyd tariaa (өrooho) xendeş medegdexegyigөөr ygei xezerxi o.

Modobeledxelei xydelmeri ene kolxooz deere jamar uşarhaa prorijvte oroob gexede, tus kolxoozoi xytelberilegşed, ilangajaa pravleeniiin tyryylegşe Ra naajev gegşe modobeledxelei brigaadiin xydelme iiin xerzerge jabaza baihan tuxai şalgaza yzedeggyi, modobe xelei kampaani bolbol gyi ba politiçeske udxaşanartai reg geze ene yder xyrter googyi huudaghaanь boln

№1-2

⁂

Xori. Dunda-Xudanai somonoi, Voroşilovoi nerem kolxooz (tyryylegşenь B zaapov) bolbol modo otolol plaaniiji 27 proc. zөөlgiin p niiji 30 proc. arai geze dy be. Ene kolxoozhoo mod ledxelei xydelmeride 89 delmerişed ba 65 morid j xa aad, arai geze 35 xy merişed. 29 morid garga ba. Xydelmerişed ba unaa xysed gargaagyi baihanai meer tus kolxooz modobe xelei kampaaniiji geegdyy

Myn Doodo-Xudanai so noi Je oovoi neremzete kolx modobeledxelei xydelmeri d baha le pozoornoor xozom no. Ene kolxoozuud modo ledxeleigee brigaadanuu zybөөr organizovaalza şa gyi, modobeledxeleinь bri danuud xadaa socialiis sore vaaniiin meetodeer xydelm ledeggyi baina.

Dam-

„Alxam uragşaa, xojor alxam gedergee" geze Leeninei kniige tuxai*)

Paartiin sjeezd bolbol orodoi revoliycioonno xydeleөnei istooorido xaragdaagyi yzegdel bolhon jym. Gebeş, Leeninei zaahan johoor, seber ariuun halxinь xadaa urangi obiivaatelьşçinede dadahan xynyydte danş ariuun seber baigaa. „Galzuu xui halxin manai partiina yjer uradxalai ojoorhoo byxil bulangiriinь deeşenь gargahan baina, tiigeed, ene bulangiriinь revaanş abba. Xuuşan xyzyyrşehen kryzkoovşçine xadaa yşөө zaluu partiinostiiji bulihan baina. Paartiin tologoiruugaa butasoxiuulhan opportyniştiçeske kriiloo xadaa,—zygtөө, sagzuura,—revoliycioonno kriiloogoi deedtenь garhan baina..." (T. VI n. 327).

„Alxam uragşaa, xojor alxam gedergee"... Leenin bişene. — Ene xadaa indiviidyymyydei azabaidaldaş, naacanuudai istooridoş, paartinuudai xygzeltedeş baidag geeşe. Paartiin disciplinin ba proletaarska organizaaciin revoliycioonno sociaaldemokraatiiin priincepyydei zailaşagyi, xysed torzestvoodo minuutiinş toişo soo hezeglexe jabadai bo bol prestyypne zyrxegyi jabadal bolxo baina". (T VI, n. 327).

Leeninei kniige bolbol revoliycioonno proletariaadai paartiiji bexizyylxiin tylөө temeselde dyleteme uriaal tabihad dyyrehen baina. „Zasagai tylөө temesexe lenь, proletariaadta organizaacahaa gaduur ondoo zei seg ygei jym... Proletariaad bolbol marksiizmiin priincipyydei johoor negedehen tereenei ideine negedelenь, xede xeden millioon azalşadiiji xydelmerişen angiin aarmida niagta zagsaagşa, organizaaciin materiaalьna jedinstvoogoor bexizyylegdexedenь le, tereenei aşaar ilagdaşagyi xysen bolzo şadaxa ba zailaşagyi bolxo baina. Tiin orodoi samoderzaaviiin ymexireze xosorohon zasagşji, myn ulasxoorondiin kapitaalai ymexiren xosorozo baigaa zasagş i xadaa ene aarmiiin urda togtoxogyi baina". (T. VI, n. 328).

Ede ygenyydiinь proroçesko ygenyyd baihan jym. Manai oronoi xydelmerişen angi ba azalşad bolbol carizm ba byrzyaziiji unagaan usadxaza, sociialiis oobşçestviiji baiguulba. Ene anxa tyryyn jyynhee bo loob gexede, xydelmerişen angiin paarti, Rossiin revoliycioonno marksiis paarti bolbol Leeninei өөrlingөө kniige soo zoxioon gargahan organizacioonno priincipyydiiji xytelberi bolgon, Leeninei zaaza ygehen zamaar jabahan baina.

⁂

„Alxam uragşaa, xojor alxam gedergee" geze kniige bolbol meestne partiina organizaacanuudiiji Leenin ba bolьşeviigyydiiji toiruulan yşөө jixe niagtaar zagsaahan jym. 1904 onoi ijyylide paartiin Peterbyyrske komiteed bolbol „Alxam uragşaa, xojor alxam gedergee" geze kniige soo Leeninei tailabariihan yzelnyydtei soliidaarnabdi geze bişee hen. Tiimenyyd togtoolnuud paartiin byxii ton tomonuud organizaacanuudaar abtahan baigaa.

Menьşevistske liidernyyd bolbol Leeninei kniigiiji ondoogoor ugtahan baina. Maartov ba Troocki xojor xadaa Leeninei aadresaar xoroto dobtoloigoor dyyren statьjaanuudtaigaar viistypaalhan jym. Menьşeviigyyd teeşe orohon CK-ei çleen Gleebov-Noskoov bolbol Leeninei kniigiiji xeblexe ba liyyleerenь delgeryylxe jabadaliiji haatuulan barixiiji hedee hen Plexaanov bolbol CK-aji Leeninhee ilagaran zailaxiiji urlaa hen. Potreesov bolbol Leeninei temesexe jabadalda „ulasx orondiin avtoriteedyydiiji" xabaaduulxiin tuxai hanalaa tabiaa hen.

Menьşevistske „Iiskriin" redakca bolbol „Alxam uragşaa, xojor alxam gedergee" geze kniigede esergyy viist paalxa gehen duradxaltaigaar Rooza Liyksembyyrgde xandahan jym. R. Liyksembyyrg ene guiltijinь dyyrgehen ba „Orodoi sociaaldemokraatiiin organizacioonno asuudalnuud" geze terenei statijaanь „Neue Zeit" geze gazeetede ba „Iiskrede" bii boloo hen. Leenin bolbol ene broşuura mete, „Alxam uragşaa, xojor alxam gedergee" geze nerleed, R. Liyksembyyrgde xariuu bişehen jym Kauutski xa aa Leeninei xariuuji „Neue Zyit" gargaxajaa arsahan jym.

Leeninei kniigiiji toirood bolhon ulasxoorondiin poleemike bolbol slyçaine bişe baigaa. Leeninei kniige bolbol Zaapadna sociaal-demokraatihaa ton ondoo, şine tiipiin paartiin organizacioonno priincipyydiiji tailbarilahan baina. Iimehee, Zaapadna sociaal-demokraatiiin liidernyyd xadaa Leeninde esergyygөөr dobtolon orohon baigaa. Gebeş, edener bolbol bolьşeviizm in organizacioonno priincepyydei ilaltiiji zailuulaza şadaagyi.

„Alxam uragşaa, xojor alxam gedergee" geze kniigiin garhanai hyyleer doloo hara bolhon xoino bolьşeviigyyd өөhediingөө gazeeiiji gargahan baina. Leeninei duradxalaar gazeedenь „Vpereed" geze nerlegdee hen. 1905 onoi apreelide, gurb daxi bolьşevistske sjezd bolbol Leeninei kniigiin goi polozeeninyydiiji batalan xelehen jym. Edenь xadaa delxei deere ton revoliycioonno paartiin, Leenin—Staalinai paartiin, organizacioonno yndehe yyd boloo hen. „Alxam uragşaa, xojor alxam gedergee" geze kniige soo marksiizmiin istoorido anxa tyryyn şine tiipiin paartiin tuxai hurgaaliiji Leeninei zoxioon gargahan s ghaanь xoişo xydelme işenei xydeleөn bolbol alxabtar jixe zam yngerhen baina. Leenin ba Staalin bolbol paartiin tuxai hurgaaliiji saaşanь şine yjiin oopedoor bajazuulhan baina. „Partiina raznoglaasinuud tuxai tobşo tedii geer" (1905 on) geze yşөө өөriingөө ertiin xydelmeri soo nyxer Staalin bolbol menьşeviigyydtei temesexe jabadalda şine tiipei paartiiji baiguulaxa gehen leeninske plaaniiji xamagaalhan jym. „Leniniizmiin yndehenyyd tuxai", „Leniniizmiin asuudalnuudta" geze xydelmerinyyd soogoo Staalin bolbol paartiin tuxai Leeninei hurgaaliiji xygzyylhen baina.

Nyxer Staalin tyryytei paarti bolbol olon tooto sadiai temeseze, manai oron socialiizmiiji baiguulalgiin leninske—Staaliinsa programmiiji bejelyylhenei baaza de partiina zergenyydei jedinstvo ba monoliitnostiiji xodo bexizyylen, bolьşeviizmiin organizacioonno yndehenyyd xamagaalaza paartiin tuxai leninske hurgaaliiji ni denei segii mete xadagalahan ba

⁂

„Alxam uragşaa, xojor alxam gedergee" (T. VI, n. 155-3 geze leeninske kniigiiji yz dee, uridşalan „BK(b) P-iin tooriiin xuriaangii kyyrsiin" jordoxi giaavaaji yzexenь, „Alxam uragşaa, xojor alxam gedergee" geze kniigiin udxa nar tuxai Leeninei tereen bişehen „12 zilei turşo (t. XII, n. 55-70) geze sboogoi leeninske oroşoltoi tanilcaxanь şuxala baina. „Alxam uragşaa, xojor alxam gedergee" geze kniigiiji yzehenei leer, myn tiimeer le nerleehen leeninei statьjaatai tanilxa geeşe (Rooza Liyksembyyrgde xariuu t. XXX, n. 88).

E. Byrdzaalov

*) Tygesxel. Exiniinь fevraaliiin 28-nai yderei 48 noomerto.

Xariuusalgata redaaktor R. BIMBAAJEV

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, Центросоюзная 19. Телефоны редакции: редактор 3-44 отв. секретаря 3-23, с. х. отдел 7-55, промотдел 9-07.

NKMP-iin tipograafi Glaviit № 50